

8 PROFESNÍ ORIENTACE A UPLATNĚNÍ U JEDINCŮ SE SP A U JEDINCŮ SE SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

Postavení osob se sluchovým postižením na trhu práce, legislativa, Tichý svět (APPN), podporované zaměstnávání, tranzitní program, souběžné postižení více vadami (různé možnosti).

Postavení neslyšících na trhu práce

❖ komunismus

- učební obory

❖ současnost

- neslyšící znevýhodnění na trhu práce
- možnost zaměstnání nepoměrně větší než dříve

❖ příčiny nezaměstnanosti osob se SP:

- komunikační bariéra
- nedostatek pracovních příležitostí
- nedostatečná kvalifikace
- nedostatečný poradenský systém SRP pro SP

Tichý svět

- dříve Agentura pro neslyšící
- APPN (dříve Agentura profesního poradenství pro neslyšící), 2006
- reakce na stav zaměstnanosti a uplatnění na trhu práce neslyšících občanů v ČR
- *online tlumočnická služba NONSTOP, pořádání kulturních akcí, provoz Tiché kavárny, Tiché zprávy, kurzy ZJ pro veřejnost, osvěta...*
- ❖ hlavní cíle:
 - rovnoprávné postavení neslyšících zejména na trhu práce a ve vzdělávání
 - odstraňovat komunikační bariéry
 - co nejvíce podporovat aktivitu a vlastní úsilí klienta, pomáhat neslyšícím získat práci a udržet si ji

- www.appn.cz

Podporované zaměstnání

- služba umožňující znevýhodněným občanům získat a udržet si zaměstnání na otevřeném trhu práce
- cílem je také zvýšit úroveň dovedností potřebných k získání a udržení si zaměstnání
- cílová skupina:
 - o občané ČR se sluchovým nebo kombinovaným postižením ovládající český jazyk nebo český znakový jazyk (16 – 65 let)
 - o dále osoby nezaměstnané, které hledají zaměstnání
 - o osoby zaměstnané, které chtějí změnit zaměstnání
- 24 měsíců

Tranzitní program

- umožňuje neslyšícím studentům seznámit se již v průběhu studia s budoucím zaměstnavatelem
- připravit a ověřit podmínky budoucího pracovního poměru
- získat praxi přímo na budoucím pracovišti

Další projekty Tichého světa

- + Tichá kavárna
- + Kalendář Tichý svět
- + Zprávy pro neslyšící: www.zpravy-pro-neslysici.cz
- + Charitativní běh
- + Znakují, tedy jsem – oslava Mezinárodního dne mateřského jazyka (21. 2.), slavnost světů
- + Firma roku – soutěž o nejlepšího zaměstnavatele neslyšících

Kombinované postižení

- za postiženého více vadami se považuje dítě, resp. žák:
-

- postižený současně dvěma nebo více na sobě kauzálně nezávislými druhy postižení, z nichž každé by jej vzhledem k hloubce a důsledkům opravňovalo k zařazení do speciální školy příslušného typu
- existuje mnoho kombinací vad, není proto možné vytvořit jednotný systém...

Hluchoslepota (HS)

- *Za hluchoslepé se pro účely zákona považují osoby se souběžným postižením sluchu a zraku různého stupně, typu a doby vzniku, u nichž rozsah a charakter souběžného sluchového a zrakového postižení neumožňuje plnohodnotný rozvoj mluvené řeči, nebo neumožňuje plnohodnotnou komunikaci mluvenou řečí. (z. 384/2008)*
- kombinované postižení – duální sensorické postižení (deafblind)
- současné postižení zraku a sluchu, které je závažné do té míry, že svému nositeli způsobuje problémy v obl. sociální a běžných situacích denního života

DŮSLEDKY HS:

- omezené možnosti poznávání okolního světa
- narušená komunikace
- pasivita, apatie, stereotypní chování
- obtížná edukace u jedinců s vrozenou HS

SPECIFIKA PÉČE O DĚTI S VROZENOU HS

- různé typy vad – 100% individuální přístup
- chybí nápodoba
- nutný častý taktilní kontakt
- rozvoj JM, HM, smyslového vnímání
- předmětná komunikace, tzn. dítě používá referenční předměty

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PÉČE O HS V ČR

- DD a MŠ speciální v Berouně
- třída pro hluchoslepé při MŠ, ZŠ a SŠ pro SP v Olomouci

ORGANIZACE PRO HS

- Lorm
- VIA
- ZÁBLESK
- Tyfloservis
- Klub přátel červenobílé hole

KOMUNIKAČNÍ SYSTÉMY OSOB S HS

- a) ČZJ (v taktilní podobě)
- b) prstová abeceda (v taktilní podobě)
- c) Lormova abeceda
- d) daktylografika
- e) Braillovo písmo s využitím taktilní formy
- f) taktilní odezírání
- g) vibrační metoda Tadoma
- h) znakovaná čeština (v taktilní podobě)

Literatura

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení: úvod do surdopedie*. 1.vyd. Praha: Portál, 2012. 159 s. ISBN 978-80-2620-084-0.

www.lorm.cz

www.tichyvet.cz

ruce.cz

www.zablesk.olomouc.com